

MINISTERSTWO
ROZWOJU

PAKIET
„100 ZMIAN DLA FIRM”

Pakiet „100 zmian dla firm”

I. Ustawa deregulacyjna – projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego przedsiębiorców

1. „klauzula pewności prawa” – rozciągnięcie ochrony wynikającej z dominującej praktyki interpretacyjnej w zakresie indywidualnych interpretacji prawa na ogół przedsiębiorców (także tych, którzy nie wystąpili o wydanie interpretacji indywidualnej) i ochrona przed odpowiedzialnością za zdarzenia przeszłe, jeśli organ administracji zmieni dominującą praktykę interpretacyjną,
2. podniesienie limitu przychodów netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych, do którego podatnicy PIT mogą prowadzić podatkowe księgi przychodów i rozchodów z 1.200.000 euro do 2.000.000 euro – **oszczędności dla przedsiębiorców wyniosą do 190 mln zł rocznie**,
3. podniesienie limitu przychodów uprawniającego do korzystania z opodatkowania działalności gospodarczej w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych ze 150.000 euro do 250.000 euro – **oszczędności dla przedsiębiorców wyniosą ok. 26 mln zł rocznie**,
4. podniesienie z 20 do 50 pracowników progów od których istniałby obowiązek tworzenia Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, pracodawca zatrudniający co najmniej 20 pracowników, a mniej niż 50 pracowników byłby zobowiązany do utworzenia Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, tylko jeśli zawnioskuje o to zakładowa organizacja związkowa – **zmiany będą stanowić ułatwienie dla 46 tysięcy pracodawców zatrudniających od 20 do 49 pracowników, dla ponad 1,5 miliona mniejszych pracodawców będą stanowiły zachętę do zwiększenia zatrudnienia**,
5. podniesienie z 20 do 50 pracowników progów od których istniałby obowiązek ustalania regulaminu wynagradzania oraz regulaminu pracy, pracodawca zatrudniający co najmniej 20 pracowników, a mniej niż 50 pracowników byłby zobowiązany do ustalania regulaminu wynagradzania i regulaminu pracy, tylko jeśli zawnioskuje o to zakładowa organizacja związkowa – **zmiany będą stanowić ułatwienie dla 46 tysięcy pracodawców zatrudniających od 20 do 49 pracowników, dla ponad 1,5 miliona mniejszych pracodawców będą stanowiły zachętę do zwiększenia zatrudnienia**,

6. objęcie ochroną przed negatywnymi konsekwencjami tych podatników, którzy zastosują się do utrwalonej praktyki interpretacyjnej Ministra Finansów lub objaśnień podatkowych publikowanych przez Ministerstwo Finansów,
7. objęcie ochroną przed negatywnymi konsekwencjami tych przedsiębiorców, którzy zastosują się do utrwalonej praktyki interpretacyjnej innych urzędów (np. ZUS),
8. kontrole będą przeprowadzane nie w arbitralnie wybranych przedsiębiorstwach, ale w pierwszej kolejności tam, gdzie prawdopodobieństwo naruszenia prawa jest największe,
9. zakaz ponownej kontroli, gdy ma ona dotyczyć zakresu objętego uprzednio zakończoną kontrolą,
10. zwolnienie niektórych robót budowlanych z obowiązku zgłoszenia (w tym parterowych budynków gospodarczych do powierzchni zabudowy 35 m², zjazdów z dróg powiatowych i gminnych, przepustów o średnicy do 100 cm, instalacji klimatyzacyjnych, przebudowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych),
11. zwolnienie niektórych robót budowlanych z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę (w tym wiat do powierzchni zabudowy 35 m², zjazdów z dróg krajowych, przebudowy budynków, których budowa wymaga uzyskania pozwolenia na budowę),
12. skrócenie z 30 do 21 dni terminu rozpatrywania zgłoszeń budowlanych,
13. zwolnienie z obowiązku składania sprawozdań w sytuacji gdy naliczona opłata z tytułu korzystania ze środowiska nie przekracza 100 zł – **ułatwienie dla niemal 100 tysięcy przedsiębiorców**,
14. zwolnienie z obowiązku przeprowadzania kampanii edukacyjnych dla przedsiębiorców wprowadzających do obrotu produkty w opakowaniach o łącznej masie opakowań nieprzekraczającej 1 tony – **ułatwienie dla ponad 5 tysięcy przedsiębiorców, oszczędności dla przedsiębiorców wyniosą ok. 3 mln zł rocznie**,
15. wprowadzenie możliwości wstąpienia w prawa i obowiązki poprzedniego eksploatującego urządzenie techniczne bez konieczności przeprowadzania kolejnego badania technicznego – **oszczędności dla przedsiębiorców wyniosą ok. 2 mln zł rocznie**,
16. unormowanie tzw. „prokury mieszanej”,
17. ujednolicenie traktowanie soboty przy obliczaniu terminów ustawowych,
18. informacje o procedurach kontroli znajdą się na stronach internetowych organów kontrolnych,

19. przedsiębiorca będzie mógł złożyć skargę do sądu na przewlekłość kontroli,
20. na wniosek przedsiębiorcy – możliwość wspólnych kontroli różnych organów, jeśli dotyczą tego samego przedmiotu,
21. uznanie za nieistotne odstępstwo od projektu budowlanego zmiany wymiarów nie liniowego obiektu budowlanego nieprzekraczającej 2 %,
22. możliwość wydawania łącznego świadectwa pracy za następujące po sobie zakończone okresy zatrudnienia u danego pracodawcy (na wniosek: jednostkowe świadectwa pracy),
23. wydłużenie do 21 dni terminów na wniesienie odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę oraz żądania przywrócenia do pracy lub odszkodowania,
24. wprowadzenie wymogu formy pisemnej pod rygorem nieważności dla umowy o współodpowiedzialności materialnej pracowników za mienie powierzone,
25. liberalizacja zasad sankcyjnego podwyższania stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe ZUS,
26. wprowadzenie zasady sumowania terminów i w konsekwencji nieobciążania odsetkami za zwłokę w przypadku błędów organów podatkowych (w razie uchylenia decyzji podatkowej lub stwierdzenia nieważności decyzji i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia),
27. zawiadamianie z urzędu o braku podstaw do sprzeciwu budowlanego przed terminem, po upływie którego następuje „milcząca zgoda”,
28. zwiększenie ochrony wspólników/akcjonariuszy mniejszościowych,
29. likwidacja obowiązku opatrywania dokumentów akcji pieczęcią spółki (w ramach eliminacji obowiązku posiadania pieczęci firmowej przez przedsiębiorcę),
30. poszerzenie obowiązku ujawniania sprzeczności interesów spółki z interesami członka zarządu, jego współmałżonka, krewnych i powinowatych do drugiego stopnia,
31. usprawnienia w działaniu Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej,
32. zniesienie obowiązku umieszczania pieczęci na dokumencie legitymacji kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej (w ramach eliminacji obowiązku posiadania pieczęci firmowej przez przedsiębiorcę),
33. wprowadzenie możliwości umarzania, odraczania, rozkładania na raty należności przypadających Urzędowi Dozoru Technicznego.

II. Zmiany procedury administracyjnej – projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw

Organ nie będzie domniemywał naruszenia przez stronę prawa ani nieuczciwości w działaniach strony:

34. wprowadzenie zasady przyjaznej interpretacji przepisów (in dubio pro libertate),
35. wprowadzenie zasady rozstrzygania wątpliwości co do stanu faktycznego na korzyść strony;
36. uregulowanie w KPA zasady proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania – obywatel nie będzie obciążany nadmiernymi obowiązkami w toku postępowania, ani ryzykiem dyskryminacji czy kierowania się przez urzędy względami pozaprawnymi,
37. wprowadzenie zasady pewności prawa, zgodnie z którą organy administracji nie powinny bez ważnych przyczyn odstępować od utrwalonej praktyki rozstrzygania spraw – dzięki czemu obywatel zyska większą pewność co do tego, w jaki sposób załatwiona będzie jego sprawa,

Obywatel będzie miał realną możliwość udziału w wypracowaniu rozstrzygnięcia i ustalaniu kwestii spornych – dzięki temu mniejsza będzie skłonność do kwestionowania przez stronę sposobu załatwienia sprawy:

38. wprowadzenie zasady dążenia do korzystania z metod polubownych przy załatwianiu spraw,
39. wprowadzenie instytucji mediacji w administracji,
40. złagodzenie przesłanek zawarcia przez strony ugody przed organem;
41. wprowadzenie obowiązku informowania strony o niespełnieniu przesłanek do uwzględnienia jej żądania – przed wydaniem decyzji; dzięki temu strona uzyska szansę uzupełnienia dowodów przed wydaniem decyzji, nie będzie zaskoczona negatywnym rozstrzygnięciem sprawy i w wielu przypadkach nie będzie musiała zaskarżać decyzji;
42. wprowadzenie możliwości poświadczania za zgodność z oryginałem przedłożonych dokumentów przez pracownika organu – strona nie będzie musiała uzyskiwać odpisów u notariusza;

Organy będą bardziej efektywnie współpracowały ze sobą z korzyścią dla obywatela – ograniczona zostanie „silosowość” w funkcjonowaniu poszczególnych urzędów:

- 43. wprowadzenie zasady współdziałania administracji publicznej dla dobra postępowania w formach adekwatnych do charakteru, okoliczności i stopnia złożoności sprawy,
- 44. wprowadzenie instytucji posiedzenia w trybie współdziałania, w celu usprawnienia współpracy między organami;

Sprawa będzie mogła toczyć się szybciej:

- 45. wprowadzenie możliwości zawiadomienia o wydaniu decyzji i innych czynnościach przez obwieszczenie w przypadku, gdy w postępowaniu występuje więcej niż 20 stron,
- 46. usunięcie wymogu wzywania do naruszenia prawa w przypadku, gdy strona zamierza złożyć skargę do WSA na tzw. inne akty i czynności administracyjne;

Strona zyska wpływ na to, w ilu instancjach rozpoznawana jest jej sprawa:

- 47. wprowadzenie fakultatywności wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy,
- 48. możliwość zrzeczenia się odwołania;

Organy będą rzadziej przekazywały sprawę do ponownego rozpoznania:

- 49. umożliwienie stronie żądania przeprowadzenia przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego zamiast przekazywania sprawy do rozpoznania organowi pierwszej instancji;
- 50. możliwość zaskarżenia do sądu decyzji kasatoryjnej w przyspieszonej procedurze (sprzeciw);

W konkretnych nieskomplikowanych sprawach będzie możliwe stosowanie uproszczonej procedury, w tym – przyjęcie, że brak reakcji organu powoduje załatwienie sprawy zgodnie z żądaniem obywatela:

- 51. uregulowanie ramowej procedury milczącego załatwienia zgodnie z żądaniem strony,
- 52. uregulowanie ramowego modelu postępowania uproszczonego (dla nieskomplikowanych spraw) i rozszerzenie zakresu stosowania trybu uproszczonego w postępowaniu przed sądami administracyjnymi na te sprawy;

- 53. wprowadzenie bardziej klarownych zasad zaskarżenia bezczynności organów i przewlekłości procedur za pomocą ponaglenia – co zapewni większą pewność, a tym samym – skuteczność środków zaskarżania bezczynności i przewlekłości;

Kary administracyjne będą dostosowane do rodzaju naruszenia prawa i okoliczności konkretnego przypadku – nie będą bezdusznie wymierzone na zasadzie automatyzmu:

- 54. wprowadzenie ogólnych wytycznych wymierzania kar administracyjnych,
- 55. wprowadzenie ogólnych zasad dotyczących odstąpienia od wymierzenia kary administracyjnej,
- 56. uregulowanie przesłanek odstąpienia od wymierzenia kary administracyjnej oraz warunków udzielania ulg (odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty i umorzenia kary),
- 57. wprowadzenie terminów przedawnienia wymierzenia i egzekucji kary administracyjnej;
- 58. uregulowanie zasad współpracy europejskiej z organami administracji.

III. Pakiet wierzycielski – projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności

- 59. podniesienie górnego progu wartości przedmiotu sporu w sprawach rozpoznawanych w postępowaniu uproszczonym z 10.000 zł do 20.000 zł – więcej spraw zostanie rozpoznanych w szybszej procedurze,

Łatwiej będzie wykorzystać udzielone zabezpieczenie i uzyskać wiedzę o czynnościach dokonanych z pokrzywdzeniem wierzyciela:

- 60. wprowadzenie skutku nieważności zbycia nieruchomości albo spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu wbrew zakazowi ustanowionemu jako zabezpieczenie,
- 61. wydłużenie terminu upadku zabezpieczenia,
- 62. umożliwienie żądania od dłużnika wyjawienia czynności (odpłatnych i nieodpłatnych) dokonanych z pokrzywdzeniem wierzyciela w okresie 5 lat poprzedzających wszczęcie egzekucji;
- 63. określenie przesłanek uzasadniających zawarcie ugody przez jednostki sektora finansów publicznych w sprawach spornych należności cywilnoprawnych – dzięki czemu podmioty publiczne będą chętniej kończyły spory sądowe ugodami;

Usprawnione zostanie postępowanie grupowe:

64. poszerzenia zakresu zastosowania postępowania grupowego poprzez umożliwienie dochodzenia w postępowaniu grupowym roszczeń wynikających z umów i z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia oraz roszczeń o ustalenie odpowiedzialności w sprawach związanych z naruszeniem życia lub zdrowia,
65. zwiększenie możliwości wykorzystywania postępowania grupowego o zapłatę poprzez zmianę kryterium ujednolicenia roszczeń oraz doprecyzowanie skutków ujednolicenia roszczeń,
66. usunięcie obowiązku rozstrzygania na rozprawie o dopuszczalności postępowania grupowego,
67. zawężenie zakresu przypadków, w których sąd drugiej instancji może przekazać do ponownego rozpoznania kwestię dopuszczalności postępowania grupowego,
68. umożliwienie rozpoznawania sprawy (w zakresie okoliczności wspólnych dla wszystkich członków grupy) w czasie, gdy rozpoznawane jest zażalenie na postanowienie w przedmiocie składu grupy,
69. wprowadzenie zasady, zgodnie z którą po prawomocnym przesądzeniu dopuszczalności postępowania grupowego, kwestia ta nie podlega ponownemu badaniu na dalszym etapie sprawy,
70. usprawnienie postępowań grupowych o ustalenie odpowiedzialności poprzez doprecyzowanie charakteru i przedmiotu tego rodzaju postępowania,
71. doprecyzowanie zasad stosowania kaucji na zabezpieczenie kosztów procesu,
72. przedłużenie okresu na wytoczenie indywidualnego powództwa przez osoby, które nie zostały ostatecznie objęte postępowaniem grupowym i doprecyzowanie terminu na wystąpienie z grupy,
73. zwiększenie możliwości dokonywania ogłoszeń o wszczęciu postępowania grupowego i utworzenie centralnego rejestru postępowań grupowych;

Wprowadzone zostaną klarowne zasady odpowiedzialności inwestora za zapłatę podwykonawcy:

74. określenie górnej wysokości wynagrodzenia, do której inwestor ponosi odpowiedzialność wobec podwykonawcy robót budowlanych,
75. przyznanie podwykonawcy prawa do samodzielnego zgłoszenia inwestorowi faktu wykonywania na jego rzecz robót budowlanych, na podstawie umowy z wykonawcą;

76. wprowadzenie wymogu dokonania zgłoszenia zakresu robót, które będzie wykonywać podwykonawca oraz sprzeciwu inwestora w formie pisemnej pod rygorem nieważności;
77. odstąpienie od sformułowania wymogu „czynnej zgody” inwestora na zawarcie umowy wykonawcy z podwykonawcą;
78. określenie terminu zawiadomienia inwestora przez wykonawcę bądź podwykonawcę o udziale podwykonawcy w wykonywaniu robót budowlanych;

Łatwiej będzie uzyskać wiarygodne informacje o możliwościach płatniczych kontrahenta:

79. wprowadzenie ustawowego obowiązku przekazywania danych pomiędzy rejestrami o przedsiębiorcach oraz udzielania zbiorczej informacji gospodarczej z kilku rejestrów na podstawie wniosku złożonego przez klienta jednego biura informacji gospodarczej,
80. skrócenie czasu przez jaki zobowiązanie musi być wymagalne, by mogło zostać ujawnione w rejestrze biura informacji gospodarczej,
81. utworzenie Rejestru Należności Publicznoprawnych, obejmującego dane o niespłaconych należnościach wobec Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego i umożliwienie biur informacji gospodarczej dostępu do tego rejestru;
82. stworzenie rejestru bezskutecznych egzekucji komorniczych i zapewnienie dostępu do tego rejestru biur informacji gospodarczej,
83. ustanowienie obowiązku informowania o przedawnieniu zobowiązania, w związku z niespełnieniem którego dokonano wpisu dłużnika do rejestru biura informacji gospodarczej,
84. wzmocnienie zasady, zgodnie z którą wystąpienie okoliczności faktycznych lub prawnych, rzutujących na zobowiązanie uprawnia lub obliguje odpowiednio biuro, wierzyciela lub dłużnika do aktualizacji lub usunięcia wpisu,
85. wzmocnienie ochrony dłużników poprzez zakwalifikowanie nierzetelnego wpisu o dłużniku jako czynu nieuczciwej konkurencji lub deliktu,
86. uregulowanie możliwości zakwestionowania wpisu przez dłużnika wpisu w rejestrze biura informacji gospodarczej w ramach postępowania reklamacyjnego (sprzeciw),
87. umożliwienie biurowi tworzenia tzw. modeli predykcyjnych, tj. analiz możliwych przyszłych zachowań płatniczych wybranego przedsiębiorcy (zarówno zgłaszającego informacje gospodarcze, jak i dłużnika), w oparciu o informacje zgromadzone przez biuro,
88. zapewnienie biurowi dostępu do informacji/danych z rejestrów publicznych (KRS i CEIDG).

IV. Sukcesja – projekt założeń projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z sukcesją przedsiębiorstwa osoby fizycznej

89. wprowadzenie instytucji przedstawiciela działającego po śmierci przedsiębiorcy, któremu powierzone zostanie prowadzenie spraw przedsiębiorstwa,
90. czasowe umożliwienie posługiwania się w obrocie gospodarczym i kontaktach z urzędami firmą zmarłego przedsiębiorcy,
91. zapewnienie kontynuacji stosunków prywatnoprawnych (umowy cywilnoprawne, umowy o pracę) po śmierci przedsiębiorcy,
92. umożliwienie wykonywania po śmierci przedsiębiorcy uprawnień i obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych (np. koncesje, licencje i zezwolenia, niezbędne do prowadzenia danego rodzaju działalności gospodarczej),
93. wprowadzenie ciągłości – po śmierci przedsiębiorcy – rozliczeń podatkowych związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa.

V. Elektronizacja – projekt założeń projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze skróceniem okresu przechowywania akt pracowniczych oraz ich elektronizacją

94. skrócenie okresu przechowywania dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz akt osobowych z 50 do 10 lat dla osób, które rozpoczęły pracę po 31 grudnia 1998 r.,
95. umożliwienie tworzenia, gromadzenia i archiwizowania dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy w postaci elektronicznej,
96. wydawanie przez pracodawcę świadectwa pracy oraz informacji o wysokości wynagrodzenia, co uprości pracownikowi otrzymanie świadczenia emerytalno-rentowego,
97. przechowywanie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych danych niezbędnych do otrzymania świadczenia emerytalno-rentowego przez pracownika.

VI. Reforma Głównego Urzędu Miar – projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o miarach oraz niektórych innych ustaw

98. wprowadzenie nowych zadań dla Prezesa GUM polegających na prowadzeniu badań naukowych i prac rozwojowych w zakresie miar i technologii pomiarowych oraz współpracy z innymi jednostkami naukowymi i przedsiębiorcami,
99. wprowadzenie instrumentów strategicznego planowania działań GUM i sprawozdawczości z wykonania planów (strategiczny plan działania Głównego Urzędu Miar będzie przekazywany ministrowi właściwemu do spraw gospodarki do zatwierdzenia),

100. utworzenie Rady Metrologii, odpowiedzialnej za nadzór merytoryczny nad GUM, skupiającej przedstawicieli przemysłu, nauki i instytucji państwowych zaangażowanych w kwestie metrologii,

101. reforma/spłaszczenie struktury terenowej administracji miar poprzez przekształcenie urzędów obwodowych w wydziały zamiejscowe urzędów okręgowych.

VII. Prosta Spółka Akcyjna

102. wprowadzenie nowej formy prowadzenia działalności – prostej spółki akcyjnej, czyli spółki kapitałowej łączącej zalety spółki akcyjnej i stosunkowo niewielki formalizm spółki z o.o., w szczególności:

- prosta rejestracja elektroniczna w 24 h za pomocą formularza (obok możliwości rejestracji metodą „tradycyjną”);
- minimalne wymogi kapitałowe na etapie zakładania spółki,
- możliwość objęcia akcji za pracę, pomysł czy innego rodzaju wkład intelektualny,
- możliwość powołania jednego organu odpowiadającego za zarządzanie i nadzór w spółce,
- przeniesienie skomplikowanych relacji inwestorskich na poziom ustawy – a dzięki temu zapewnienie założycielom większego wpływu na treść tych relacji,
- uproszczenia dotyczące likwidacji spółki i ew. przekształcenia w inną spółkę.

VIII. Zmniejszenie obciążeń BHP przy eksploatacji maszyn i urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych

103. zniesienie obowiązku uzyskania uprawnień zawodowych do obsługi 24 rodzajów maszyn budowlanych (skrócenie wykazu z 56 do 32 pozycji),

104. ograniczenie liczby klas uprawnień dla 15 maszyn,

105. zastosowanie wyłączeń dla 6 maszyn,

106. rozszerzenie zakresu uprawnień dla 2 maszyn o inne maszyny będące w wykazie.

1. Postępowanie administracyjne i sądowo-administracyjne

1.1. Interpretacja prawa na korzyść pana Kowalskiego

DZISIAJ: Pan Kowalski postawił blaszany garaż obok swojego warsztatu samochodowego. Prawo nie mówi wprost, że wymagało to pozwolenia na budowę. Pan Kowalski dokonał więc tylko zgłoszenia. Urząd nie zgadza się z nim twierdząc, że Pan Kowalski powinien był uzyskać pozwolenie i nakazuje rozbiórkę garażu.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Niejasności w prawie będą tłumaczone na korzyść pana Kowalskiego. Jeżeli prawo nie określa bezpośrednio, czy budowa blaszanego garażu wymaga pozwolenia na budowę, to urząd będzie musiał przyjąć, że takie pozwolenie nie jest wymagane, z korzyścią dla pana Kowalskiego.

1.2. Proporcjonalność obciążeń nakładanych na pana Kowalskiego

DZISIAJ: Pan Kowalski chce wyburzyć jednopiętrowy domek na kilkuhektarowej działce za miastem. Zgodnie z prawem budowlanym składa tylko zgłoszenie w urzędzie. Mimo to, urząd, powołując się na względy bezpieczeństwa ludzi i mienia, żąda od niego przedstawienia informacji o obiekcie budowlanym oraz informacji dotyczących sposobu prowadzenia robót rozbiórkowych.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Urząd będzie mógł żądać od pana Kowalskiego tylko takich działań i dokumentów albo dokonywać takich uciążliwych czynności, które są konieczne i proporcjonalne do zamierzonego celu postępowania. Jeśli więc nawet urząd ma generalne uprawnienie do żądania od pana Kowalskiego wskazanych powyżej informacji, to nie będzie mógł ich żądać jeśli w danej sprawie nie są one w oczywisty sposób do niczego potrzebne. W opisanym przypadku w oczywisty sposób brak jest zagrożeń dla ludzi czy mienia, więc urząd nie będzie mógł żądać żadnych dodatkowych informacji.

1.3. Wątpliwości faktyczne na korzyść pana Kowalskiego

DZISIAJ: Pan Kowalski chce wyciąć stare drzewo, które bardzo mocno wyginając się w czasie wichury zagraża bezpieczeństwu i życiu jego i jego rodziny. Składa więc wniosek do urzędu gminy o pozwolenie na wycięcie drzewa. Urząd jednak po dokonaniu oględzin ma wątpliwości, czy to drzewo faktycznie może stanowić zagrożenie dla pana Kowalskiego. Zdaniem urzędu drzewo to nie powinno się złamać nawet przy silnym wietrze. W efekcie odmawia wydania zezwolenia na wycięcie drzewa.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Wszelkie wątpliwości faktyczne będą rozstrzygane na korzyść pana Kowalskiego. Poza oczywistymi przypadkami, w których nie ma żadnych podstaw do wycięcia drzewa, urząd nie mając pewności, czy drzewo faktycznie może stanowić zagrożenie dla pana Kowalskiego, będzie musiał przyjąć, że takie niebezpieczeństwo, zgodnie ze stanowiskiem pana Kowalskiego, istnieje.

1.4. „Milczące załatwienie sprawy”

DZISIAJ: Pan Kowalski idzie do urzędu i składa wniosek o wydanie pozwolenia na budowę. Zgodnie z prawem urząd powinien rozpatrzyć sprawę w przeciągu 65 dni. Po 65 dniach wciąż jest jednak brak decyzji. Pan Kowalski może składać zażalenia i skargi do sądu administracyjnego na bezczynność urzędu, ale w żaden sposób nie może to przyspieszyć postępowania – wręcz przeciwnie, wydłuża to całą procedurę.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Brak reakcji urzędu w terminie określonym przez ustawę będzie oznaczał „milczącą zgodę” urzędu. Pan Kowalski nie będzie musiał się już nigdzie więcej odwoływać, lecz będzie mógł spokojnie przystąpić do budowy.

1.5. Rozwiązanie sprawy poprzez mediację

DZISIAJ: Pan Kowalski chcąc postawić budynek na swojej działce musi wejść na działkę pana Nowaka, z której musi być prowadzona część robót. Pan Nowak nie wyraża na to zgody, więc pan Kowalski zgłasza się do urzędu o wydanie decyzji o niezbędności skorzystania z działki pana Nowaka oraz warunkach (w tym opłacie) korzystania z nich. W trakcie postępowania urząd może zachęcić ich jeszcze raz do próby porozumienia się i zawarcia ugody, ale przewidywalnym jest, że się to nie powiedzie.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: W porozumieniu się pana Kowalskiego z panem Nowakiem będzie mogła pomóc trzecia osoba – profesjonalny mediator, niepracujący w urzędzie, wskazany przez urząd albo wybrany wspólnie przez pana Kowalskiego i pana Nowaka. Jako osoba doświadczona w takich sprawach wesprze obu panów w znalezieniu rozwiązania satysfakcjonującego każdego z nich.

Ponadto, mediator będzie mógł pomóc również panu Kowalskiemu i urzędowi we wspólnym rozwiązaniu sprawy, zwłaszcza w wypracowaniu opisanej powyżej umowy administracyjnej.

1.6. Ograniczenie możliwości wydania decyzji kasatoryjnej

DZISIAJ: Pan Kowalski składa wniosek o wydanie pozwolenia na budowę do starosty. Po 65 dniach otrzymuje decyzję o odmowie. Składa więc odwołanie do wojewody, który po 30 dniach uwzględnia je, uchyla decyzję i przekazuje sprawę staroście do ponownego rozpoznania. W efekcie dopiero po kolejnych 65 dniach pan Kowalski otrzymuje od starosty pozwolenie i może rozpocząć budowę.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Pan Kowalski będzie mógł, odwołując się od otrzymanej decyzji, wnieść o to, by urząd wyższego stopnia ostatecznie rozstrzygnął sprawę, wydając pozwolenie. Jeśli mimo to, wojewoda przekaze sprawę do ponownego rozpoznania staroście, pan Kowalski będzie mógł skorzystać z „szybkiej ścieżki” zaskarżenia takiej decyzji do sądu.

1.7. Dyrektywa wymiaru kar

DZISIAJ: Pan Kowalski ma na swojej działce uschnięte drzewo. Zagraża życiu jego i jego rodziny, gdyż w każdej chwili może się złamać. Postanawia więc je wyciąć. Po kilku miesiącach urząd gminy nakłada na niego karę w wysokości 100 tysięcy złotych za wycięcie drzewa bez zezwolenia. Tak wysoka kara oznacza dla niego „bankructwo”.

W Polsce było wiele takich przypadków. Pewien rolnik z województwa warmińsko-mazurskiego za wycinkę topoli bez zezwolenia musiał zapłacić 101.000 zł, zaś właściciel działki w Łodzi za usunięcie buka otrzymał karę w wysokości 150.000 zł. Chociaż obaj twierdzili, że wycięte drzewa były już obumarłe i mogąc w każdej chwili się przewrócić, stanowiły śmiertelne zagrożenie dla ludzi, to nie mogli zostać zwolnieni z otrzymanych kar.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Urzędy nakładając karę będą musiały wziąć pod uwagę różne okoliczności, np. wagę naruszenia przepisów, stopień winy pana Kowalskiego, jego stan majątkowy, itd. Urząd będzie mógł też udzielić panu Kowalskiemu ulg lub rozłożyć karę na raty. Ponadto, w niektórych wypadkach, urząd będzie uprawniony nawet odstąpić od nakładania kary. Możliwe będzie też zawieszenie nałożenia kary lub przedawnienie jej wykonania.

Niemożliwa już będzie sytuacja, w której pan Kowalski za wycięcie drzewa będzie musiał zapłacić karę w wysokości sięgającej całego jego majątku.

2. Sukcesja przedsiębiorstwa osoby fizycznej

DZISIAJ: Od 1990 r. prowadzi zakład stolarski w formie jednoosobowej działalności gospodarczej. Zatrudnia 9 pracowników i nie tylko wykonuje meble na zlecenie, ale również stale współpracuje z kilkoma firmami urządzającymi mieszkania w budynkach stawianych przez deweloperów. Jest to nieduży biznes, ale dobrze prosperujący i posiadający wieloletnią renomę. Mieszkańcy niejednokrotnie wolą zapłacić nieco drożej za meble u pana Kowalskiego niż kupić je taniej w okolicznym oddziale międzynarodowej firmy meblarskiej.

Niestety w poniedziałek, w drodze do swojego zakładu, pan Kowalski dostaje zawału i trafia do szpitala, w którym po kilku godzinach umiera. W takiej sytuacji działalność gospodarcza prowadzona przez pana Kowalskiego ulega automatycznemu rozwiązaniu. Wygasają stosowane przez niego numery REGON oraz NIP, a wraz z nimi umowy handlowe oraz pracownicze, a także wszystkie pozwo-

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Umożliwione będzie płynne kontynuowanie prowadzonej działalności po śmierci przedsiębiorcy.

Sam pan Kowalski przed śmiercią lub jego spadkobiercy będą mogli wyznaczyć specjalnego przedstawiciela (tzw. „prokurenta mortis causa”), który będzie tymczasowo zarządzał przedsiębiorstwem do momentu zakończenia postępowania spadkowego. Wtedy przedsiębiorstwo będzie mogło być podzielone pomiędzy spadkobierców lub działalność gospodarcza zostanie kontynuowana przez jednego z nich.

lenia i koncesje wydane przez urzędy. Przedsiębiorstwo „umiera” wraz z panem Kowalskim. Firma, przez lata umacniająca swoją renomę przestaje istnieć, a jej majątek po kilkumiesięcznym postępowaniu spadkowym najczęściej ulega podziałowi pomiędzy spadkobierców.

Ten problem już teraz dotyczy ok. 100 przypadków w miesiącu. Biorąc pod uwagę, że liczba indywidualnych przedsiębiorców, którzy ukończyli 65 lat wynosi ponad 80 tysięcy, zmiana prawa okazuje się palącą potrzebą

Obecnie po śmierci pana Kowalskiego, jego przedsiębiorstwo jest traktowane jako zwyczajna część majątku, który ma zostać podzielony pomiędzy spadkobierców. Działalność gospodarcza zostaje rozwiązana i może zostać podjęta dopiero po podziale spadku, do którego dochodzi zazwyczaj kilka miesięcy po śmierci przedsiębiorcy.

Tymczasowy przedstawiciel będzie mógł się posługiwać firmą przedsiębiorstwa zmarłego Kowalskiego. Będzie miał dostęp do jego rachunku bankowego, dzięki czemu będzie mógł opłacać bieżącą działalność, a także rozliczać podatki i uiszczać inne opłaty. W mocy będą mogły pozostać umowy handlowe z partnerami, umowy pracownicze oraz zezwolenia, koncesje i inne decyzje wydane przez urzędy.

W ten sposób przedsiębiorstwo będzie mogło przetrwać śmierć swojego „twórcy” i zostać przejęte przez równie godnego następcę.

3. Skrócenie okresu przechowywania akt pracowniczych oraz ich elektroniczacja

DZISIAJ: Pan Kowalski od 1990 r. prowadzi firmę budowlaną, która już od 10 lat stale zatrudnia ok. 100 pracowników. Ze względu na specyfikę branży, pracownicy ci dosyć często się zmieniają. Nie zmieniają się za to pan Marek i pani Janina, który od 5 lat zajmują się stale rozrastającą się dokumentacją pracowniczą firmy pana Kowalskiego. Zgodnie z obowiązującymi przepisami musi być ona bowiem przechowywana przez pracodawcę przez 50 lat od dnia zakończenia pracy przez danego pracownika. Ponadto, w obecnym stanie prawnym nie jest dozwolone zastąpienie dokumentacji w formie papierowej archiwizacją elektroniczną. Teczka pracownicza w formie elektronicznej może mieć tylko charakter pomocniczy. W efekcie w siedzibie firmy pana Kowalskiego archiwum zajmuje już całą piwnicę złożoną z kilku pomieszczeń, a ilość dokumentów można liczyć już w dziesiątkach, a nawet setkach metrów. Generuje to przede wszystkim wysokie koszty, wydatkowane na wynajmowanie pomieszczeń i utrzymanie działu kadrowego, sprawującego nadzór nad dokumentami.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Obowiązkowy okres przechowywania akt pracowniczych zostanie skrócony do 10 lat od dnia zakończenia pracy przez daną osobę. Ponadto, pan Kowalski będzie mógł prowadzić i przechowywać dokumentację w wersji elektronicznej. Dostosuje to wymiar i sposób realizacji omawianego obowiązku do standardów epoki cyfrowej. Koszty utrzymywania dokumentacji, które szacuje się dzisiaj na łącznie ok. 117 mln zł w całej polskiej gospodarce, zostaną znacznie zmniejszone, co pozwoli panu Kowalskiemu na zainwestowanie zaoszczędzonych środków w bardziej przydatnych celach. Elektroniczny dostęp zaś poważnie ułatwi zarządzanie aktami.

4. Zrównanie soboty z niedzielą i dniem ustawowo wolnym od pracy stosunki handlowe, postępowanie cywilne i administracyjne

4.1. Stosunki handlowe

DZISIAJ: Pan Kowalski w określonym przez kontrahenta terminie musi odpowiedzieć na złożoną ofertę. Termin na udzielenia odpowiedzi upływa w sobotę. W obecnym stanie prawnym ostatnim dniem na wysłanie pisma jest sobota, ponieważ nie jest ona zaliczana do dni ustawowo wolnych od pracy. Zatem sposobem na dopełnienie terminu jest mało przyjemne poszukiwanie urzędu pocztowego otwartego w sobotę, często późnym wieczorem. W małych miastach graniczy to z cudem, w dużych – często jest to jeden urząd na całą aglomerację.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Ostatnim dniem dopełniającym terminu przypadającego na sobotę będzie poniedziałek najbliższy po sobocie. Ponieważ w sobotę trudniej wysłać korespondencję, ustawodawca zacznie ją traktować jak inne dni wolne od pracy. Przedsiębiorca nada korespondencję w poniedziałek, spędzając spokojny weekend wolny od podróży na pocztę.

4.2. Postępowanie cywilne

DZISIAJ: Pan Kowalski dochodzi przed sądem rejonowym odszkodowania od pana Nowaka za to, że ten nie dostarczył mu zamówionych towarów w terminie. Sąd rejonowy rozstrzygając sprawę, nie wziął jednak, zdaniem pana Kowalskiego, pod uwagę wszystkich kontraktów, które przez to opóźnienie pan Kowalski stracił. Przez to ustalił zbyt niską wysokość odszkodowania. Pan Kowalski postanawia więc złożyć apelację. Wyrok wraz z uzasadnieniem otrzymał w piątek 17 kwietnia. Na złożenie apelacji ma 2 tygodnie. Piątek 1 maja jest dniem ustawowo wolnym od pracy, więc pan Kowalski nadaje apelację na pocztę w najbliższy poniedziałek 4 maja, będąc przekonany, że dopiero tego dnia upływa termin.

Niestety zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami, pan Kowalski uchybił terminowi, gdyż sobota nie jest dniem ustawowo wolnym od pracy. W efekcie termin, który upływał w piątek 1 maja został przedłużony tylko do soboty 2 maja. Traktowanie soboty jako dnia ustawowo wolnego od pracy jest bardzo częstym

błędem, przez który wiele osób traci terminy i tym samym szansę na apelację od niekorzystnego dla nich wyroku. Mimo iż w sobotę sądy nie działają, to traktuje się ją jako dzień powszedni.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Sobota będzie traktowana tak samo jak dzień ustawowo wolny od pracy. Jeśli więc koniec terminu będzie przypadał na sobotę, to będzie on automatycznie przedłużany do poniedziałku albo do innego najbliższego dnia powszedniego.

4.3. Zrównanie soboty z dniem ustawowo wolnym od pracy w postępowaniu

DZISIAJ: Pan Kowalski składa wniosek o pozwolenie na budowę. Decyzję odmowną otrzymuje w piątek 17 kwietnia. Na złożenie odwołania ma 14 dni. Termin ten upływa więc w piątek 1 maja, który jest dniem ustawowo wolnym od pracy. Pan Kowalski składa więc odwołanie w urzędzie dopiero w najbliższy poniedziałek 4 maja, będąc przekonany, że dochował terminu, który uległ przedłużeniu.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Sobota będzie traktowana tak samo jak dzień ustawowo wolny od pracy. Jeśli więc koniec terminu będzie przypadał na sobotę, to będzie on automatycznie przedłużany do poniedziałku albo do innego najbliższego dnia powszedniego.

5. Obowiązki pracodawcy

5.1. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

DZISIAJ: Pan Kowalski chce rozwinąć swój biznes i myśli o zatrudnieniu dodatkowych pracowników. Obecnie zatrudnia ich 18 (wszystkich na umowę o pracę), a potrzebowałby dodatkowych 5. Pan Kowalski wie jednak, że po zatrudnieniu 20 pracownika będzie musiał utworzyć Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych oraz wydać regulamin wynagradzania i regulamin pracy. Zaczyna więc się zastanawiać, czy nowych pracowników nie zatrudnić na umowy-zlecenie (nie będą się wówczas wliczać do limitu). A może założyć drugą działalność na syna i tam zatrudnić dodatkowych pracowników?

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Pan Kowalski będzie musiał utworzyć Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, wydać regulamin wynagradzania i regulamin pracy dopiero, gdy liczba jego pracowników przekroczy 49 osób albo na wniosek związku zawodowego (jeśli taki w jego firmie działa).

5.2. Świadcstwo pracy

DZISIAJ: Pan Kowalski zatrudnił pracownika na czas określony jednego miesiąca. Po upływie tego terminu musiał wyjechać na 3 dni w celu podpisania umów handlowych w innym mieście. Po powrocie spotkał się z pracownikiem i uzgodnili, że zatrudni go na kolejny okres – tym razem trzymiesięczny. Przepis jest bezwzględny – pomimo podpisania kolejnej umowy 5 dni po wygaśnięciu poprzedniej umowy o pracę, pan Kowalski musi wydać pracownikowi świadectwo pracy za poprzednią umowę. Pracownik do niczego tego nie potrzebuje, chyba że do... przedstawienia świadectwa pracy od pana Kowalskiego kolejnemu pracodawcy czyli... panu Kowalskiemu.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Pan Kowalski będzie musiał wydać w takiej sytuacji świadectwo pracy, tylko gdy zażąda tego pracownik. W przeciwnym wypadku – świadectwo pracy będzie wydane po faktycznym i definitywnym zakończeniu współpracy z pracownikiem. Okres między wygaśnięciem umowy poprzedniej a podpisaniem kolejnej nie może być dłuższy niż siedem dni, co spokojnie umożliwi panu Kowalskiemu udaną delegację i dopełnienie formalności związanych z zatrudnieniem pracownika na kolejną umowę.

6. Prawo budowlane – brak obowiązku otrzymania pozwolenia na budowę w określonych przypadkach

DZISIAJ: Pan Kowalski chciałby wstawić w swoim biurze nowe drzwi wewnętrzne, szersze o 3 cm od obecnych. Wymaga to niewielkiego poszerzenia otworu drzwiowego. Aby działać zgodnie z prawem, pan Kowalski powinien zamówić projekt budowlany, wystąpić o pozwolenie na budowę i przejść związaną z tym długotrwałą, żmudną procedurę.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Pan Kowalski będzie mógł wstawić nowe drzwi bez żadnych formalności w urzędach. Będzie też mógł bez formalności dokonywać innych przebudów budynku, które nie dotyczą przegród zewnętrznych i elementów konstrukcyjnych.

DZISIAJ: Pan Kowalski ma na własnej działce o powierzchni większej niż 500 m² niedużą wiatę niezbędną do prowadzenia działalności gospodarczej. Ponieważ interes się rozwija, chce dostawić drugą taką samą wiatę. Powierzchnia wiaty nie przekroczy 35 m². Pan Kowalski musi uzyskać pozwolenie na budowę i przejść długotrwałą i żmudną procedurę uzyskiwania pozwolenia na budowę. Alternatywnie, może spróbować przekonać urzędnika, że wiatą jest rodzajem „wolno stojącego parterowego budynku gospodarczego” (wówczas wystarczy zgłoszenie urzędowi zamiaru budowy). Ale w tym wypadku jest skazany na „widzimisie” urzędnika.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Pan Kowalski może postawić taką samą wiatę bez uzyskania pozwolenia na budowę, jedynie po stosownym zgłoszeniu urzędowi, ponieważ przepis będzie jasno to stwierdzał.

7. Obowiązek prowadzenia pełnej księgowości

DZISIAJ: Pan Kowalski w ramach jednoosobowej działalności gospodarczej osiągnął za poprzedni rok obrotowy przychód netto ze sprzedaży wytwarzanych na dużą skalę żeliwnych pieców opałowych przekraczający nieznacznie kwotę 1 mln 200 tysięcy euro. Pan Kowalski ma powody do satysfakcji, niestety przekroczenie tej kwoty powoduje obowiązek zaprowadzenia pełnej księgowości przewidzianej w ustawie o rachunkowości. Pan Kowalski na przyszłość będzie się lepiej pilnować.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Pan Kowalski nie będzie musiał zaprowadzać pełnej księgowości jeśli nie przekroczy kwoty 2 milionów euro. Przy tak dużym przychodzie netto pan Kowalski przeżyje spokojniej obowiązek zaprowadzenia pełnej księgowości, zwłaszcza że pewnie będzie mógł przygotowywać się do tego kilka lat osiągając przychody bliskie 2 milionów euro rocznie. Zdąży zaoszczędzić na etatową księgową.

8. Zgodność z utrwaloną praktyką podatkową

DZISIAJ: Pan Kowalski ma wątpliwości w jakiej wysokości podatek powinien zapłacić. Sprawdził w Internecie, gdzie znalazł interpretacje podatkowe wydane przez Ministra Finansów w sytuacjach, które bardzo przypominają jego położenie. Ponieważ interpretacje zgodnie rozstrzygały problem nad którym zastanawiał się pan Kowalski, postanowił obliczyć podatek w taki sam sposób jak wynikało to z tych interpretacji. Niestety dopóki pan Kowalski nie otrzyma na piśmie interpretacji indywidualnej, że w jego konkretnie określonej sytuacji taka interpretacja jest właściwa, organ skarbowy może przyjąć względem niego interpretację odmienną.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Pan Kowalski będzie mógł spokojnie stosować interpretację przepisów podatkowych dominującą w podobnych wcześniejszych rozstrzygnięciach. Pan Kowalski będzie chroniony jeśli działa zgodnie z „utrwaloną praktyką interpretacyjną”.

9. Objasnienia podatkowe Ministra Finansów

DZISIAJ: Pan Kowalski zna dobrze regulację podatków dotyczącą jego działalności gospodarczej. Jednak w prawie podatkowym są przepisy wieloznaczne, które można dobrze znać, ale nie wiadomo jaki będzie efekt interpretacji tych przepisów przez organy skarbowe.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Minister Finansów wyda zrozumiałe wyjaśnienia podatkowe w sytuacjach, w których przepisy prawa podatkowego są wieloznaczne.

10. Zakaz ponownej kontroli podatkowej tego samego

DZISIAJ: Pan Kowalski skorzystał z ulgi podatkowej X, będąc przekonany, że działa zgodnie z prawem. Następnie okres, w którym płać niższy podatek, został prześwietlony w ramach prowadzonego postępowania kontrolnego przez organ podatkowy. Kontrola zakończyła się pozytywnie, organ nie dopatrzył się naruszenia prawa podatkowego. Po kilku miesiącach zmieniła się obsada kadrowa organu i do pana Kowalskiego znów zapukała kontrola. Tym razem uznano, że pan Kowalski niestuszenie stosował wspomnianą ulgę. Teraz musi zapłacić i ewentualnie walczyć w sądzie, jeśli starczy mu sił i pieniędzy.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Kolejna kontrola nie będzie mogła być wszczęta w celu stwierdzenia nieprawidłowości, których nie dopatrzyła się kontrola poprzednia. Jedna kontrola jednej rzeczy. Brak stwierdzenia nieprawidłowości oznacza, że ponownie kontrolować tego nie wolno.

11. Ubezpieczenie wypadkowe ZUS - możliwość korekty danych bez kary

DZISIAJ: Pan Kowalski ma fabrykę, w której produkuje części do samochodów. Zatrudnia w niej obecnie 40 osób. Składając dokument ZUS IWA za rok 2015 wpisuje, że w roku tym liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy wyniosła 5 osób, co jest zgodne z prawdą. Niestety zapomina, że zgodnie z przepisami także wypadek, który miał miejsce na chwilę przed 2015 r., powinien być wpisany do dokumentu ZUS IWA za rok 2015. Choć bowiem doszło do niego 28 grudnia 2014 r., został zarejestrowany w rejestrze wypadków dopiero 5 stycznia 2015 r. Jako że poszkodowanych w nim było aż 10 osób, niewpisanie go do ZUS IWA za 2015 r. skutkuje znacznym zaniżeniem stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe.

Pan Kowalski przypomina sobie o tej zasadzie dopiero kilka miesięcy później, po otrzymaniu decyzji ZUS stwierdzającej nieprawidłowości w dokumencie. Natychmiast składa więc korektę. Niemniej, ZUS ustala stopę procentową składki na cały rok w wysokości 150% stopy pro-

centowej ustalonej na podstawie prawidłowych danych. Ponadto nakłada na pana Kowalskiego obowiązek opłacenia zaległych składek wraz z odsetkami za zwłokę. ZUS twierdzi, że kwestia tego, czy pan Kowalski specjalnie podał nieprawdziwe dane czy nie, jest w świetle przepisów nieistotna. Co więcej, Zakład nie miałby możliwości sprawdzenia, czy pan Kowalski faktycznie ponosił winę.

Analogiczna sytuacja ma miejsce w przypadku pana Nowaka, który nie składa dokumentu ZUS IWA, lecz samodzielnie ustala stopę procentową składki, która okazuje się zaniżona.

Choć stanowisko sądów nie jest jednolite, w razie zaskarżenia decyzji ZUS obaj panowie mają szansę wygrać przed sądem, jeśli dowiodą, że ich pomyłki nie były zwinione. Niemniej, nie wszystkie tego typu sprawy były dotychczas rozstrzygane na korzyść płatników. Co więcej takie postępowania są długotrwałe i kosztowne. W efekcie wielu przedsiębiorców słono dzisiaj płaci za swoje pomyłki.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: W razie stwierdzenia nieprawidłowości danych, pan Kowalski będzie miał 14 dni od otrzymania wezwania Zakładu, aby złożyć korektę podanych informacji i uniknąć przykrych konsekwencji. W końcu każdy ma prawo się pomylić.

12. Zmiana zasad liczenia terminów w ordynacji podatkowej

DZISIAJ: 8.01.2016 r. urząd gminy wszczął wobec pana Kowalskiego postępowanie w sprawie wysokości podatku od nieruchomości za rok 2015. Decyzję, w której ustalono, że kwota zapłaconego przez pana Kowalskiego podatku była za niska dostarczono mu 28.03.2016 r. Pan Kowalski złożył odwołanie 5.04.2016 r., a organ wyższego urzędu uchylił w dniu 1.06.2016 r. decyzję i przekazał ją do ponownego rozpoznania urzędowi gminy. Akta sprawy wróciły do urzędu gminy w dniu 10.06.2016 r., a ostateczną decyzję urząd ten doręczył panu Kowalskiemu 10.08.2016 r.

Na mocy obecnych przepisów przy liczeniu okresów, za które nie nalicza się odsetek za zwłokę, nie sumuje się czasu postępowania przed danym urzędem, jeśli dwukrotnie rozpatruje on sprawę. Obecnie nie nalicza się bowiem odsetek za zwłokę tylko jeśli w danym pojedynczym postępowaniu urząd pierwszego stopnia nie wyda decyzji w przeciągu 3 miesięcy. Rozpatrując sprawę pana Kowalskiego urząd gminy ani za pierwszym, ani za drugim razem, nie przekroczył 3-miesięcznego terminu. W efekcie pan Kowalski musi zapłacić odsetki za zwłokę za cały okres od momentu, kiedy upłynął termin zapłaty podatku nieruchomości aż do daty uregulowania tych odsetek.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Pan Kowalski nie będzie obciążony skutkami długotrwałości postępowań prowadzonych przez urzędy. Okresy rozpatrywania sprawy pana Kowalskiego przez urząd gminy będą podlegały sumowaniu. W efekcie, jako iż za pierwszym razem urząd gminy rozpatrywał sprawę 2 miesiące i za dru-

gim razem również 2 miesiące, okres ten łącznie przekracza termin 3 miesięcy. W efekcie pan Kowalski płacąc odsetki za zwłokę nie będzie musiał płacić ich za 4-miesięczny okres postępowań prowadzonych przez urząd gminy w dniach: od 28.01.2016 r. do 28.03.2016 r. oraz od 10.06.2016 r. do 10.08.2016 r.

13. Prokura mieszana

DZISIAJ: Pan Kowalski razem z panem Nowakiem są współnikami spółki osobowej, zajmującej się działalnością handlową w zakresie sprzętu RTV AGD. Chcą ustanowić prokurenta, jako specjalnego przedstawiciela uprawnionego do dokonywania czynności związanych z prowadzeniem ich przedsiębiorstwa, takich, jak zawieranie umów handlowych, opłata czynszu za lokal, w którym prowadzą sklep, zatrudnianie nowych pracowników, itd. Chcieliby, żeby ten prokurent, pan Lewandowski, był bezstronną osobą, niejako kontrolującą decyzje podejmowane przez każdego ze współników, ale żeby jednocześnie sam nie miał zbyt dużych uprawnień. Panowie Kowalski i Nowak chcieliby więc, żeby pan Lewandowski, prokurent, mógł dokonywać wspomnianych czynności wyłącznie wspólnie z jednym z współników. Niestety, zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z zeszłego roku, obecnie nie jest możliwe takie określenie uprawnień pana Lewandowskiego, prokurenta. Działania prokurenta nie mogą być uzależnione od współdziałania ze strony współnika lub organu spółki. Możliwe jest co najwyżej udzielenie prokury łącznej, w ramach której pan Lewandowski może prowadzić sprawę przedsiębiorstwa tylko łącznie z jeszcze innym prokurentem.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Przywrócona zostanie możliwość, która przez lata z powodzeniem funkcjonowała w systemie prawnym. Panowie Kowalski i Lewandowski będą mogli udzielić takiej prokury, która będzie uprawniała pana Lewandowskiego do działania tylko wspólnie z panem Kowalskim albo panem Nowakiem.

14. Rezygnacja z obowiązków informacyjnych związanych z korzystaniem ze środowiska

DZISIAJ: Pan Kowalski prowadzi mały sklep z artykułami spożywczymi. W ramach swojej działalności, używa samochodu, aby 2 razy w tygodniu odebrać od okolicznych rolników owoce i warzywa. Ponieważ jego samochód emituje do atmosfery spaliny, pan Kowalski zgodnie z obecnymi przepisami jest traktowany jako „podmiot korzystający ze środowiska”. Na takie podmioty nałożony jest obowiązek dostarczania marszałkowi województwa wykazów zawierających informację nt. emisji gazów do atmosfery, ilości odprowadzonych ścieków itd. oraz obowiązek uiszczania opłat za korzystanie ze środowiska. Co prawda pan Kowalski nie musi płacić tej opłaty (przedsiębiorcy, dla których naliczona opłata nie przekracza 800 zł są z niej całkiem zwolnieni), ale nadal musi co roku dostarczać marszałkowi województwa stosowne wykazy. Za niedostarczenie takich informacji pan Kowalski może zostać ukarany karą grzywny.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Pan Kowalski, tak jak inni przedsiębiorcy, dla których naliczona „opłata środowiskowa” nie przekracza wysokości 100 zł, zostaną zwolnieni z obowiązku dostarczania informacji dot. korzystania ze środowiska. Już dzisiaj obowiązek ten nie jest realizowany praktycznie przez żadnego przedsiębiorcę, który „korzysta ze środowiska” na marginalną skalę. Nowe przepisy całkiem zlikwidują ten obowiązek i kary za jego nieprzestrzeganie.

15. Rezygnacja z obowiązku przeprowadzania kampanii edukacyjnych

DZISIAJ: Pan Kowalski ma małe przedsiębiorstwo produkujące krówki. Każda krówka zapakowana jest w małe papierowe opakowanie z obrazkiem krowy. Chociaż produkcja w fabryce pana Kowalskiego z roku na rok wzrasta, to łączna masa opakowań, w które zapakowane są wszystkie krówki z danego roku nie przekracza 1 tony. W związku z tym pan Kowalski zwolniony jest z opłaty produkcyjnej i innych obowiązków dotyczących poziomu odzysku i recyklingu opakowań.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Opisany powyżej, uciążliwy, a najczęściej nie-uświadomiony, obowiązek prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych oraz przygotowywania z nich sprawozdań zostanie zniesiony w stosunku do przedsiębiorców, którzy w danym roku kalenda-

Jednak mimo to pan Kowalski obowiązany jest prowadzić samodzielnie lub za pośrednictwem specjalnych organizacji publiczne kampanie edukacyjne (ekologiczne), przeznaczając na nie co najmniej 2% wartości netto wszystkich użytych w danym roku opakowań. W związku z tym obowiązkiem, pan Kowalski musi również przygotowywać sprawozdania o wysokości środków przeznaczonych na kampanie edukacyjne.

rzowym wprowadzili do obrotu produkty w opakowaniach o łącznej masie opakowań nieprzekraczającej 1 tony. Jego utrzymanie wobec tak małej produkcji wydaje się niecelowe, a już dzisiaj ani pan Kowalski ani żaden z jego kolegów go nie przestrzegają.

16. Zatory płatnicze

16.1. Ocena wiarygodności płatniczej i dochodzenie roszczeń przed sądem

DZISIAJ: Firma pana Kowalskiego zajmuje się dystrybucją materiałów biurowych. Do tej firmy z ofertą zakupu znacznej ilości materiałów zwróciła się firma pana Nowaka. Przed zawarciem umowy pan Kowalski postanowił sprawdzić wiarygodność płatniczą nowego klienta. Zwrócił się w tym celu do biura informacji gospodarczej. Firma Mariana Nowaka nie figurowała w rejestrze tego biura ani w Rejestrze Dłużników Niewypłacalnych KRS. Pan Kowalski zawarł więc z panem Nowakiem umowę sprzedaży materiałów biurowych za cenę 15 tys. zł i dostarczył towar. Mimo to, nie otrzymał zapłaty przez co jego firma miała poważne trudności z płatnościami wobec innych kontrahentów. Okazało się, że firma pana Nowaka ma znaczne zaległości podatkowe, a ponadto – długi wobec innych partnerów handlowych, co do których bezskutecznie prowadzona była już egzekucja. Jan Kowalski może dochodzić zapłaty przed sądem, jednak musi liczyć się z długotrwałym procesem i z tym, że ma niewielkie szanse na uzyskanie choćby części należnej mu kwoty.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Pan Kowalski będzie miał znacznie większe możliwości oceny wiarygodności płatniczej potencjalnego partnera biznesowego. Za pomocą jednego wniosku będzie mógł uzyskać dane ze wszystkich działających biur informacji gospodarczych, w tym także o tym, że wobec innej firmy bezskutecznie prowadzono już egzekucję. W łatwy sposób będzie mógł też sprawdzić, czy dany podmiot nie zalega z podatkami lub innymi należnościami wobec podmiotów publicznych. Pan Kowalski mógłby jeszcze przed podpisaniem umowy z panem Nowakiem dowiedzieć się o problemach finansowych jego firmy i zapobiec powstaniu długu. Gdyby jednak dług powstał, pan Kowalski mógłby dochodzić zapłaty w uproszczonej, szybszej procedurze oraz miałby większe szanse na skuteczne zabezpieczenie swoich roszczeń, co zwiększałoby szanse na wyegzekwowanie długu.

16.2. Ugody zawierane przez podmioty publiczne

DZISIAJ: Firma pana Kowalskiego wykonała na zlecenie gminy prace remontowe w budynku miejskiego ratusza. W umowie przewidziano bardzo wysokie kary umowne na wypadek opóźnienia w wykonaniu prac. Firma pana Kowalskiego opóźniła się z wykonaniem prac, ale uważa, że było to częściowo spowodowane złą jakością materiałów budowlanych, jakie na potrzeby remontu zakupiła gmina. W związku z tym pan Kowalski złożył gminie propozycję zawarcia ugody, na podstawie której jego wynagrodzenie będzie pomniejszone o część kary umownej, pod warunkiem, że gmina zgodzi się nie dochodzić pozostałej części. Gmina, przewidując, że kara umowna jest rażąco wygórowana i przynajmniej w części sąd nie uwzględni jej żądania, wytacza sprawę w sądzie i prowadzi przez kilkanaście miesięcy skomplikowany spór sądowy o zapłatę kary, z zaangażowaniem biegłych. Obawia się bowiem, że zawarcie ugody zostanie uznane za naruszenie zasad dysponowania środkami publicznymi.

PO ZMIANIE PRZEPISÓW: Gmina będzie mogła zawrzeć ugodę i na jej podstawie zrezygnować z części wygórowanej kary umownej bez zarzutu działania niezgodnego z prawem. Ani gmina ani pan Kowalski nie będą musieli ponosić kosztów długotrwałego procesu sądowego. Spór zostanie zakończony polubownie z możliwością dalszej współpracy, a rozliczenie między gminą i panem Kowalskim nastąpi w ciągu kilku dni.

Ministerstwo Rozwoju
pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa
pn.-pt. 8:15-16:15
tel.: +48 22 250 01 30
e-mail: kancelaria@mr.gov.pl

www.biznes.gov.pl